

રાજ્યમાં ફેલ શાકને બચાવવા માટેની યોજના
શુભનાના - ૨૦૨૪/૧૪૩-૨૪

(3)

★ 15/4/2154 શ્રી હિત્યેશભાઈ રણાડોડભાઈ અકબરી (જામનગર/દક્ષિણ) : માનનીય વન અને પર્યાવરણ
મંત્રીશ્રી જાણાવવા ફોન કરશે કે:-

પ્રશ્ન

જવાબ

(૧) તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩ની સ્થિતિએ (૧) હા. છ.

ગુજરાતના દરિયા કિનારે મળતી
ફેલ શાકને બચાવવા રાજ્ય
સરકારે કોઈ યોજના અમલમાં મુકેલ
છે,

(૨) જો હા. તો સદર યોજનાની વિગતો (૨) સદર યોજનામાં ગુજરાત સરકારશ્રીના તા.૧૫/૦૩/૨૦૧૨ના દરાવ
નાજબ માછલી પકડવાની નેટ (જાળ)માં ફસાઈ ગયેલ ફેલ શાકને
બચાવવા નેટ (જાળ) કાપી મુક્ત કરતાં નેટ (જાળ)ને થયેલું કુલ
નુકશાન અથવા તો રૂ.૨૫,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા પચીસ હજાર પુરા) એ બે
માંથી જે ઓછું હોય, તેટલા પ્રમાણમાં વળતર ચૂકવવાની જોગવાએ છે.

(૩) ઉક્ત સ્થિતિએ છેલ્લા બે વર્ષમાં (૩)
વર્ષવાર ફેલ શાક સંરક્ષણ યોજના
અંતર્ગત કેટલી ફેલ શાક
બચાવવામાં આવી, અને

વર્ષ	બચાવવામાં આવેલ ફેલ શાક
૨૦૨૨	૪૧
૨૦૨૩	૩૯

(૪) ઉક્ત પેકી કેટલું વળતર ચૂકવેલ (૪)
છે?

વર્ષ	ચૂકવેલ વળતર (રૂપિયા)
૨૦૨૨	૪,૭૨,૫૫૦/-
૨૦૨૩	૪,૩૦,૬૦૦/-

ક્રમાંક: વસ્ત્ર્ય/૧૦૨૦૨૪/તા.પ્ર.-૨૧/૧૫૮૪

વન અને પર્યાવરણ વિભાગ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર,
તા.: ૨૦/૨/૨૦૨૪

પ્રતિ,
સચિવશ્રી,
ગુજરાત વિધાનસભા,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.

તેથોશ્રીના તારીખ: ૦૭/૦૨/૨૦૨૪ના પત્ર અન્વયે જરૂરી કાર્યવાહી સારુ (વધારાની ત્રણ નકલો સાથે)

મનીષ મોદી

(મનીષ મોદી)
સંયુક્ત સચિવ
વન અને પર્યાવરણ વિભાગ

શ્રી હિન્દુલોકાભાઈ સાહિબરી (અમનગાર E.)

પ્રશ્ન -

હેલશાર્ક (બેરલ) માછલીથી માછીમારોની નેટ (જાળ)ને નુકશાન માટે જે ૩.૨૫ હજારનું વળતર ચુકવવામાં આવે છે. તેમાં સરકાર કોઈ વધારો કરવા માંગે છે કે કેમ?

જવાબ -

- વન અને પર્યાવરણ વિભાગ દ્વારા હેલશાર્કનાં સંરક્ષણ માટે માછીમારો દ્વારા દરિયામાં બિછાવેલ જાળમાં અકરમાતે ફસાઈ જતી હેલશાર્કને જાળ કાપી મુક્ત કરવા પ્રેરાય તે હેતુથી હેલશાર્કને બચાવવા નેટ (જાળ) કાપી મુક્ત કરતાં નેટ (જાળ)ને થયેલ કુલ નુકશાન અથવા તો ૩.૨૫ હજાર એ બે માંથી જે ઓછું હોય, તેટલા પ્રમાણમાં વળતર ચુકવવામાં આવતું હતું.
- તાજેતરમાં રાજ્ય સરકારશી દ્વારા તા.૧૫/૦૨/૨૦૨૪નાં ઠરાવથી હેલશાર્કને બચાવવા નેટ (જાળ) કાપી મુક્ત કરતાં નેટ (જાળ)ને થયેલ કુલ નુકશાન અથવા તો ૩.૫૦ હજાર એ બે માંથી જે ઓછું હોય, તેટલા પ્રમાણમાં વળતર ચુકવવાની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.
- હેલશાર્ક (બેરલ) માછલીના બચાવની કામગીરી બદલ જુનાગઢ વન વિભાગને ભારત સરકાર ચુ.એન.ડી.પી. દ્વારા ઈન્ડિયા બાયો ડાયવર્સિટી એવોર્ક તા.૨૨.૦૫.૨૦૧૪નાં રોજ અંદામાન ખાતે એનાયત થયેલ છે.

અન્તાકમાંક. ૧૪

શ્રી માનાજિલ વિલાસ કામગીરી

પ્રશ્ન -

છેદા પાંચ વર્ષમાં રાજ્યમાં કચા જુદ્ધામાં કેટલી વ્હેલશાર્ક (બેરલ) માણલી બચાવવામાં આવી?

જવાબ -

છેદા પાંચ વર્ષમાં રાજ્યમાં જુદ્ધાવાર બચાવવામાં આવેલ વ્હેલશાર્ક (બેરલ)ની વિગત જોઈએ તો...

ક્રમ	વર્ષનું નામ	જુદ્ધાનું નામ	મુક્ત કરેલ વ્હેલશાર્ક (બેરલ) માણલીની સંખ્યા
૧	વર્ષ ૨૦૧૯	ગીર સોમનાથ	૩૯
૨	વર્ષ ૨૦૨૦	ગીર સોમનાથ	૨૭
૩	વર્ષ ૨૦૨૧	ગીર સોમનાથ	૫૦
૪	વર્ષ ૨૦૨૨	ગીર સોમનાથ	૪૧
૫	વર્ષ ૨૦૨૩	ગીર સોમનાથ	૩૧
કુલ ---			૧૮૮

તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩ની સ્થિતીએ રાજ્યમાં મુક્ત કરવામાં આવેલ વ્હેલશાર્ક
(બેરલ) સામે કોઈ સહાય ચુકવવાની બાકીમાં છે ?

જવાબ:-

- હા, જી
- તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩ની સ્થિતીએ રાજ્યમાં મુક્ત કરવામાં આવેલ વ્હેલશાર્ક (બેરલ) સામે કુલ-૩૧ પૈકી ૨૮ કેસોનું ચુકવણું કરવામાં આવેલ છે તથા ૨ કેસોનું ચુકવણું કરવાનું બાકીમાં હતું.
- સદરહું ૨ કેસોની હાલની સ્થિતીએ નીચે મુજબ ચુકવણું કરવામાં આવેલ છે.
  - (૧) અરજદારશ્રી ભરતભાઈ હરીલાલ ગોહિલ રહે.વેરાવળ બંદરનો બનાવ તા.૧૮/૧૧/૨૦૨૩નાં રોજ બનવા પામેલ જેઓને ૩.૧૭ હજાર નું ચુકવણું તા.૦૬/૦૨/૨૦૨૪નાં રોજ કરવામાં આવેલ છે.
  - (૨) અરજદારશ્રી નારણભાઈ રામજીભાઈ ડાલકી રહે.વેરાવળ બંદરનો બનાવ તા.૨૩/૧૨/૨૦૨૩નાં રોજ બનવા પામેલ જેઓને ૩.૧૩ હજાર ૬૦૦નું ચુકવણું તા.૦૬/૦૨/૨૦૨૪નાં રોજ કરવામાં આવેલ છે.

અગ્રતાક્રમાંક. ૧૪ પૂરક નોંધ

- શાર્ક પ્રજાતિની સૌથી મોટી ગણાતી વ્હેલશાર્ક (બેરલ) માઇલીની સંખ્યામાં ઉત્તરોત્તર ઘટાડો થતા, આ માઇલીને કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા વન્યપ્રાણી સંરક્ષણ અધિનિયમ-૧૯૭૨ના શિડચુલ-૧માં સમાવીને તેના કાયદાકીય રક્ષણાની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.
- વ્હેલશાર્કના સંરક્ષણ માટે માછીમારો દ્વારા દરિયામાં બિછાવેલ જાળમાં અક્રમાતે ફસાઈ જતી વ્હેલશાર્કને જાળ કાપી બહાર કાઢવાને બદલે માછીમારો વ્હેલશાર્કને મારી નાખી પોતાની જાળને નુકશાન થવા દેતા નથી.
- આવા સંજોગોમાં માછીમાર તેની જાળ કાપી વ્હેલશાર્કને મુક્ત કરવા પ્રેરાય તે હેતુથી વન અને પર્યાવરણ વિભાગનાં તા.૧૫-૦૩-૨૦૧૨નાં છરાવથી વ્હેલશાર્કનાં સંરક્ષણ માટે માછીમારો દ્વારા દરિયામાં બિછાવેલ જાળમાં અક્રમાતે ફસાઈ જતી વ્હેલશાર્કને જાળ કાપી મુક્ત કરવા પ્રેરાય તે હેતુથી વ્હેલશાર્કને બચાવવા નેટ (જાળ) કાપી મુક્ત કરતાં નેટ (જાળ)ને થયેલ કુલ નુકશાન અથવા તો ૩.૨૫ હજાર એ બે માંથી જે ઓછું હોય, તેટલા પ્રમાણમાં વળતર ચુકવવાની જોગવાઈ છે.
- તાજેતરમાં રાજ્ય સરકારશી દ્વારા તા.૧૫/૦૨/૨૦૨૪નાં છરાવથી વ્હેલશાર્કને બચાવવા નેટ (જાળ) કાપી મુક્ત કરતાં નેટ (જાળ)ને થયેલ કુલ નુકશાન અથવા તો ૩.૫૦ હજાર એ બે માંથી જે ઓછું હોય, તેટલા પ્રમાણમાં વળતર ચુકવવાની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

૧ પાછુલ

➤ હેલશાર્ક સંરક્ષણ યોજના અંતર્ગત તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩ની સ્થિતિએ પાછળા બે વર્ષમાં હેલશાર્ક બચાવવામાં આવેલ અને ચુકવવામાં આવેલ વળતરની વિગત નીચે મુજબ છે.

ક્રમ	વર્ષ	બચાવવામાં આવેલ હેલશાર્ક	ચુકવેલ વળતર (રૂ. લાખમાં)
૧	વર્ષ ૨૦૨૨	૪૧	૪,૭૨,૫૫૦/-
૨	વર્ષ ૨૦૨૩	૩૧	૪,૩૦,૬૦૦/-
	કુલ--	૭૨	૯,૦૩,૪૫૦/-

➤ તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩ની સ્થિતીએ રાજ્યમાં મુક્ત કરવામાં આવેલ હેલશાર્ક (બેરલ) સામે કુલ-૩૧ પૈકી ૨૯ કેસોનું ચુકવણું કરવામાં આવેલ છે તથા ૨ કેસોનું ચુકવણું કરવાનું બાકીમાં હતું. જેનું હાલની સ્થિતીએ નીચે મુજબ ચુકવણું કરવામાં આવેલ છે.

- (૧) અરજદારશ્રી ભરતભાઈ હરીલાલ ગોહિલ રહે.વેરાવળ બંદરનો બનાવ તા.૧૮/૧૧/૨૦૨૩નાં રોજ બનવા પામેલ જેઓને ૩.૧૭ હજાર નું ચુકવણું તા.૦૬/૦૨/૨૦૨૪નાં રોજ કરવામાં આવેલ છે.
- (૨) અરજદારશ્રી નારણભાઈ રામજીભાઈ ડાલકી રહે.વેરાવળ બંદરનો બનાવ તા.૨૩/૧૨/૨૦૨૩નાં રોજ બનવા પામેલ જેઓને ૩.૧૩ હજાર ૬૦૦નું ચુકવણું તા.૦૬/૦૨/૨૦૨૪નાં રોજ કરવામાં આવેલ છે.

હેલ શાર્ક (બેરલ) માછીમારોની નેટ (જાળ)ને થતા નુકશાન રામે વળતર આપવા ભાબત.

821c

ગુજરાત સરકાર
વન અને પર્યાવરણ વિભાગ

નરાય ક્રમાંક : FED/WRT/e-file/6/2024/0096/W

સચિવાલય, ગાંધીનગર.

તા. ૧૫ /૦૨ / ૨૦૨૫

વંચાણે લીધા :

- (૧) વન અને પર્યાવરણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગરનો સરકારી નરાય ક્રમાંક : ડબલ્યુએલ્પી-૨૦૦૯-૧૪૯૯-ગ.૧,
તા. ૨૧/૧૨/૨૦૦૯.
(૨) વન અને પર્યાવરણ વિભાગ સચિવાલય, ગાંધીનગરનો સરકારી નરાય ક્રમાંક : વપસ/૧૦૧૧/૧૫૧૧/ડબલ્યુ,
તા. ૧૫/૦૩/૨૦૧૨.
(૩) અગ્ર મુખ્ય વન સંરક્ષકશ્રી (વન્યપ્રાણી), ગાંધીનગરના સિંગલ ફાઇલ ક્રમાંક :
વપસ/૨૫/૧૮/૩૮/૨૦૨૩-૨૪, તા. ૦૫/૧૨/૨૦૨૩.

આમૃતા :

શાર્ક પ્રજાતિની સૌથી મોટી ગણ્યાતી હેલ શાર્ક (બેરલ) ડેટલીક વાર માછીમારો છારા દરિયામાં બીજાવેલ જાળમાં અકર્માતે ફસાઈ જાય છે. તેવા સંજોગોમાં માછીમારો છારા હેલ શાર્કને મારી નાખવાના બદલે તેની જાળ કાપી હેલ શાર્કને મુક્ત કરવા પ્રેરાય, તે હેતુથી જાળ કાપવાથી થતા નુકશાન બદલ વળતર/સહાય ચુકવવાની જોગવાઈ ઉપરોક્ત સંદર્ભ- (૧) તથા (૨)ના નરાયથી નક્કી કરવામાં આવેલ હતી. જેમાં હાલમાં વધી રહેલ મૌઘવારી પ્રમાણે તથા વિવિધ ગાંધીમાર એશોસીએશન તથા સંગહનો તરફથી મળેલ રજુઆતો દ્યાને લેતા સંદર્ભ-(૩)થી મળેલ દરખાસ્ત મુજબ વળતર/સહાયમાં વધારો કરવાની દરખાસ્ત સરકારશ્રીની વિચારણા હેઠળ હતી.

//નરાય//

સરકારશ્રી છારા કાળજીપૂર્વકની વિચારણાને અંતે નરાયવામાં આવે છે કે, માછીમારો છારા દરિયામાં માછલી પકડવા માટે બીજાવવામાં આવેલ જાળમાં ફસાયેલ હેલ શાર્કને જાળ કાપી મુક્ત કરવાના કિરસામાં વંચાણે લીધા સંદર્ભ-(૨)ના નરાયમાં તમામ શરતો અને જોગવાઈઓને યથાવત રાખી વળતરની રકમ રૂ. ૨૫,૦૦૦/- થી વધારીને મહત્તમ રૂ. ૫૦,૦૦૦/- કરવા આથી નરાયવામાં આવે છે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(મનીષ મોદી)
સંયુક્ત સચિવ
વન અને પર્યાવરણ વિભાગ

પ્રતિ,

- (૧) અંગત સચિવશ્રી, માન.મંત્રીશ્રી (વન અને પ.વિ.), સ્થાનિક સંકુલ-૧, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
(૨) અંગત સચિવશ્રી, માન.રા.ક.મંત્રીશ્રી (વન અને પ.વિ.), સ્થાનિક સંકુલ-૨, સચિવાલય, ગાંધીનગર.
(૩) અંગત સચિવશ્રી, અધિક મુખ્ય સચિવશ્રી (નાણા વિભાગ), સચિવાલય, ગાંધીનગર.
(૪) અંગત સચિવશ્રી, અગ્ર સચિવશ્રી (વન અને પ.વિ.), સચિવાલય, ગાંધીનગર.
(૫) અગ્ર મુખ્ય વન સંરક્ષકશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
(૬) અગ્ર મુખ્ય વન સંરક્ષકશ્રી (વન્યપ્રાણી), ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
(૭) સીસ્ટમ મેનેજર, વન અને પર્યાવરણ વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર ટાર્ક વેનસાઇટ પર અપલોડ કરવા સાથે.
(૮) શાખા સીલેક્ટ ફાઇલ

Kwt

Signature Not Verified

Signed by: Manish Modi
Joint Secretary
Date: 2024/04/15

File No: FED/WRT/e-file/6/2024/0096/W Section

Approved By: Minister, Minister Office, FED

Open the document in Adobe Acrobat DC to verify the E-sign

